Акт

лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України», що потребують заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році

24.06.2025 р. с. Водяне

Нами, начальником відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Оленою, інженером – лісопатологом І категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКОМ Володимиром, інженером охорони та захисту лісу філії «Центральний лісовий офіс» МИРОШНИЧЕНКОМ Геннадієм, лісничим Богданівського лісництва ЛАШКУЛОМ Артемом, лісничим Глинського та Золотарівського лісництв БИХКАЛО Вадимом, лісничим Деріївського та Онуфріївського лісництв САЛОГУБОМ Олександром, лісничим Дмитрівського лісництва СЛЮСАРОВИМ Сергієм, в.о.лісничого Знам'янського лісництва МАЗНЯКОМ Андрієм, лісничим Крилівського лісництва ЛИТВИНЕНКОМ Ярославом, лісничим Олександрійського лісництва БОГДАНЦЕМ Андрієм, в.о.лісничого Чутянського лісництва РУСІНИМ Романом, проведено з 17 по 24 червня 2025 року лісопатологічне обстеження насаджень Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на **загальній площі 677,0 га.**

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2019 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	деревостану, куб. метрів на 1	
Богданівське	125	15	8.7	1	4	6Д34Я3+БРС	80	0.70	1	27	32	390	2
Богданівське	125	15	8.7		4.7	6Д34Я3+БРС	80	0.70	1	27	32	390	2
Всього по л-ву:			**17.0**		**8.7**								
Глинське	64	5	7.6		7.6	8АКБ(59)2АКБ(35)+ЯЗЛ+ДЗ	59	0.70	1	20	26	180	3
Глинське	72	13	4.9		4.9	5ДЗЗАКБ2ЯЗЛ+СЗ	56	0.70	3	16	22	170	3
Глинське	85	1	12.4	1	4	5Я3ЗДЗ1ЛПД1КЛГ+ГЗ+КЛП	100	0.60	1	28	44	315	3
Глинське	85	1	12.4		7.4	5Я3ЗДЗ1ЛПД1КЛГ+ГЗ+КЛП	100	0.60	1	28	44	315	3
Всього по л-ву:			**37.3**		**23.9**								
Деріївське	18	17	1.5		1.5	10ДЗ	76	0.70	3	19	26	210	3
Деріївське	27	11	1.1		1.1	4С3б АКБ	53	0.60	1	21	28	180	2
Деріївське	28	12	3.1		3.1	10СЗ	58	0.60	1	22	24	275	2
Деріївське	30	1	9.5	1	4	10СЗ	59	0.70	1А	23	26	345	3
Деріївське	30	1	9.5		5.5	10СЗ	59	0.70	1А	23	26	345	3
Деріївське	30	20	8.6	1	4	10СЗ	65	0.70	1	22	28	325	3
Деріївське	30	20	8.6		4.6	10СЗ	65	0.70	1	22	28	325	3
Деріївське	31	4	1.5		1.5	10СЗ	50	0.60	1А	23	28	300	3
Деріївське	41	3	0.2		0.2	10АКБ	59	0.70	1	21	24	180	2
Деріївське	42	2	0.2		0.2	10АКБ	59	0.70	1	22	28	190	2
Деріївське	47	5	6.1		6.1	7С3ЗАКБ	43	0.60	1А	19	20	200	2
Всього по л-ву:			**49.9**		**31.8**								
Дмитрівське	7	7	17	1	4	7Д31ЛПД1ГЗ1КЛГ	100	0.70	2	25	36	275	3

Дмитрівське	7	7	17	2	4	7Д31ЛПД1ГЗ1КЛГ	100	0.70	2	25	36	275	3
Дмитрівське	13	5	11.8	1	4	6Д32ЛПД2ГЗ+Я3	100	0.70	2	26	36	285	1
Дмитрівське	13	5	11.8		7.8	6Д32ЛПД2ГЗ+Я3	100	0.70	2	26	36	285	1
Дмитрівське	21	3	20	3	4	5Д32Я32ЛПД1ГЗ+КЛГ	105	0.70	1	28	44	325	1
Дмитрівське	21	3	20		6	5Д32Я32ЛПД1ГЗ+КЛГ	105	0.70	1	28	44	325	1
Дмитрівське	22	1	49	2	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	105	0.70	2	27	40	305	1
Дмитрівське	22	1	49	3	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	105	0.70	2	27	40	305	1
Дмитрівське	22	1	49	4	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	105	0.70	2	27	40	305	1
Дмитрівське	22	1	49	5	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	105	0.70	2	27	40	305	1
Дмитрівське	22	1	49		4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	105	0.70	2	27	40	305	1
Дмитрівське	25	6	30.9	2	4	5Д34Я31ЛПД+ГЗ+КЛГ	125	0.70	2	28	44	330	1
Дмитрівське	25	6	30.9	3	4	5Д34Я31ЛПД+ГЗ+КЛГ	125	0.70	2	28	44	330	1
Дмитрівське	25	6	30.9		7,1	5Д34Я31ЛПД+ГЗ+КЛГ	125	0.70	2	28	44	330	1
Дмитрівське	37	3	14.9	1	4	6Д32Я31ЛПД1ГЗ	100	0.70	2	26	36	310	1
Дмитрівське	37	3	14.9	2	4	6Д32Я31ЛПД1ГЗ	100	0.70	2	26	36	310	1
Дмитрівське	37	3	14.9		6.9	6Д32Я31ЛПД1ГЗ	100	0.70	2	26	36	310	1
Дмитрівське	42	6	8.7	1	4	6Д32Я31ЛПД1ГЗ	108	0.70	2	26	36	310	1
Дмитрівське	42	6	8.7		4.7	6Д32Я31ЛПД1ГЗ	108	0.70	2	26	36	310	1
Дмитрівське	42	13	13.9	1	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.70	2	26	44	325	1
Дмитрівське	42	13	13.9	2	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.70	2	26	44	325	1
Дмитрівське	42	13	13.9		5.9	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.70	2	26	44	325	1
Дмитрівське	53	7	13	1	4	4Д33ЛПД2Я31ГЗ	90	0.70	2	24	30	270	3
Дмитрівське	53	7	13	2	4	4Д33ЛПД2Я31ГЗ	90	0.70	2	24	30	270	3
Дмитрівське	53	7	13		5	4Д33ЛПД2Я31ГЗ	90	0.70	2	24	30	270	3
Дмитрівське	56	15	9.5	1	4	4Д34Я32ЛПД	105	0.60	2	24	36	280	3
Дмитрівське	56	15	9.5		5.5	4Д34Я32ЛПД	105	0.60	2	24	36	280	3
Дмитрівське	72	16	32.5	1	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5	2	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5	3	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5	4	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5	5	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5	6	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5	7	4	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Дмитрівське	72	16	32.5		4.5	4Д36Я3+ЛПД+ГЗ	90	0.70	2	25	40	340	3
Всього по л-ву:			**857.1**		**157.4**								
Знам'янське	9	1	28.4	2	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.80	2	29	48	455	1
Знам'янське	9	1	28.4	3	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.80	2	29	48	455	1
Знам'янське	9	1	28.4	4	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.80	2	29	48	455	1
Знам'янське	9	1	28.4		6.4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛГ	120	0.80	2	29	48	455	1
Знам'янське	36	1	13	1	4	7Д32Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	85	0.70	1	25	32	365	1
Знам'янське	36	1	13	2	4	7Д32Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	85	0.70	1	25	32	365	1
Знам'янське	36	1	13		5	7Д32Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	85	0.70	1	25	32	365	1
Знам'янське	52	1	3.1		3.1	7Д32Я31ЛПД+ГЗ	100	0.70	1	27	36	360	1
Знам'янське	52	2	2.8		2.8	4Д34Я31ГЗ1ЛПД	90	0.70	1	26	32	330	1
Знам'янське	52	3	3.7		3.7	7Д33Я3+ГЗ+ЛПД	100	0.70	1	27	36	375	1
Знам'янське	52	4	2.9		2.9	5Д33Я31ГЗ1ЛПД	90	0.70	1	26	32	330	1
Знам'янське	52	5	2.9		2.9	6Д33Я31ГЗ+ЛПД	105	0.70	2	27	36	360	1

Знам'янське	52	6	3		3	4Д35Я31ЛПД+ГЗ	90	0.60	1	26	30	310	1
Знам'янське	52	7	2.8		2.8	7Д33Я3+ГЗ+ЛПД	100	0.70	1	27	32	385	1
Знам'янське	52	8	6.4		6.4	6Д33Я31ЛПД+ГЗ	90	0.70	1	26	32	330	1
Знам'янське	58	3	12.2	1	4	4Д34Я32ЛПД+ГЗ	75	0.80	1	24	28	330	1
Знам'янське	58	3	12.2	2	4	4Д34Я32ЛПД+ГЗ	75	0.80	1	24	28	330	1
Знам'янське	58	3	12.2		4.2	4Д34Я32ЛПД+ГЗ	75	0.80	1	24	28	330	1
Знам'янське	59	1	9.6	1	4	6Д33Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	75	0.80	1	23	28	320	1
Знам'янське	59	1	9.6		5.6	6Д33Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	75	0.80	1	23	28	320	1
Знам'янське	77	1	26.4	1	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	85	0.70	2	24	30	290	1
Знам'янське	77	1	26.4	2	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	85	0.70	2	24	30	290	1
Знам'янське	77	1	26.4	3	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	85	0.70	2	24	30	290	1
Знам'янське	77	1	26.4	4	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	85	0.70	2	24	30	290	1
Знам'янське	77	1	26.4	5	4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	85	0.70	2	24	30	290	1
Знам'янське	77	1	26.4		6.4	4Д34Я31ГЗ1ЛПД+КЛГ	85	0.70	2	24	30	290	1
Знам'янське	88	1	3.8		3.8	7Д33Я3+ГЗ+ЛПД+КЛГ	84	0.70	1	26	32	350	1
Знам'янське	90	5	16	1	4	4Д35Я31ГЗ+КЛГ+ЛПД	88	0.70	1	26	36	330	1
Знам'янське	90	5	16	2	4	4Д35Я31ГЗ+КЛГ+ЛПД	88	0.70	1	26	36	330	1
Знам'янське	90	5	16	3	4	4Д35Я31ГЗ+КЛГ+ЛПД	88	0.70	1	26	36	330	1
Знам'янське	90	5	16		4	4Д35Я31ГЗ+КЛГ+ЛПД	88	0.70	1	26	36	330	1
Всього по л-ву:			**462.2**		**127.0**								
Золотарівське	62	25	9.5	1	4	9АКБ1БРС+ДЗ+ЯЗЛ	58	0.70	1	21	24	180	3
Золотарівське	62	25	9.5		5.5	9АКБ1БРС+ДЗ+ЯЗЛ	58	0.70	1	21	24	180	3
Золотарівське	63	18	2.7		2.7	9Д31АКБ+ЯЗЛ	56	0.70	3	14	16	140	3
Золотарівське	65	18	16	1	5	5Д34Я31КЛГ+ЛПД+БРС+ГЗ	85	0.80	3	22	32	280	3
Золотарівське	65	18	16	2	7.4	5Д34Я31КЛГ+ЛПД+БРС+ГЗ	85	0.8	3	22	32	280	3
Золотарівське	65	19	10.6	1	4	4Д33Я31КЛГ1ЛПД+ОС+ГЗ+БРС	85	0.80	3	21	30	270	3
Золотарівське	65	19	10.6		6.6	4Д33Я31КЛГ1ЛПДОС+ГЗ+БРС	85	0.80	3	21	30	270	3
Золотарівське	68	11	13.9	1	4	6Д33Я31КЛГ+ЛПД+ГЗ	95	0.80	3	22	32	290	3
Золотарівське	68	11	13.9	2	4	6Д33Я31КЛГ+ЛПД+ГЗ	95	0.80	3	22	32	290	3
Золотарівське	68	11	13.9		5.9	6Д33Я31КЛГ+ЛПД+ГЗ	95	0.80	3	22	32	290	3
Золотарівське	69	1	61.7	4	4	6Д31ГЗ1Я31БРС1КЛП	100	0.70	2	24	36	265	3
Золотарівське	71	7	5.1		5.1	9Я31ДЗ	60	0.70	2	22	28	260	3
Золотарівське	73	7	41.7	3	4	7Я33ДЗ+ЛПД	90	0.70	2	24	30	280	3
Золотарівське	73	7	41.7	4	4	7Я33ДЗ+ЛПД	90	0.70	2	24	30	280	3
Золотарівське	73	7	41.7	5	4	7Я33ДЗ+ЛПД	90	0.70	2	24	30	280	3
Золотарівське	73	7	41.7	6	4	7Я33ДЗ+ЛПД	90	0.70	2	24	30	280	3
Золотарівське	73	7	41.7		5.7	7Я33ДЗ+ЛПД	90	0.70	2	24	30	280	3
Золотарівське	74	9	11	1	4	9Я31ДЗ	60	0.70	2	22	26	250	3
Золотарівське	74	9	11		7	9Я31ДЗ	60	0.70	2	22	26	250	3
Всього по л-ву:			**413.9**		**90.9**								
Крилівське	54	10	7.2		7.2	10СЗ	67	0.70	1	24	28	360	2
Крилівське	54	18	4.1		4.1	10СЗ+АКБ	68	0.70	1	23	28	340	2
Крилівське	57	50	6.7		6.7	10СЗ	57	0.60	1А	23	26	310	2
Крилівське	58	3	1.9		1.9	10СЗ+АКБ	58	0.60	2	17	26	190	2
Крилівське	58	4	11.6	1	4	10СЗ	67	0.70	2	20	26	280	2

Крилівське	58	4	11.6		7.6	10СЗ	67	0.70	2	20	26	280	2
Крилівське	58	38	0.9		0.9	10СЗ	60	0.60	1	23	32	290	2
Крилівське	63	7	1.8		1.8	9Д31БРС	81	0.70	2	22	28	260	3
Крилівське	63	8	11	1	4	10Д3	100	0.50	3	21	36	170	3
Крилівське	63	8	11		7	10Д3	100	0.50	3	21	36	170	3
Крилівське	63	9	3.3		3.3	10Д3	91	0.70	3	20	26	230	3
Крилівське	63	13	1.4		1.4	10Д3+БРС	91	0.60	3	22	26	230	3
Крилівське	63	19	0.9		0.9	10СЗК	55	0.60	1	19	24	230	3
Крилівське	64	13	9.1	1	4	10Д3	72	0.60	2	21	30	210	3
Крилівське	64	13	9.1		5.1	10Д3	72	0.60	2	21	30	210	3
Всього по л-ву:			**91.6**		**59.9**								
Олександрійське	3	7	3.4		3.4	7ЛПД2КЛП1Д3+КЛГ	90	0.70	2	26	32	330	2
Олександрійське	5	10	5		5	5Д32Г32КЛП1ЛПД+Я3	85	0.70	3	22	32	230	2
Олександрійське	7	9	4		4	5Д32ЛПД2Г31КЛГ+КЛП	100	0.70	3	23	36	250	2
Олександрійське	9	2	1.2		1.2	8Д31КЛП1ЛПД	100	0.70	3	23	36	250	2
Олександрійське	31	1	0.4		0.4	7Д32КЛГ1Я3	90	0.70	3	23	32	250	2
Олександрійське	31	2	0.5		0.5	4Д34Я32АКБ	64	0.70	1	21	26	250	2
Олександрійське	31	3	0.4		0.4	8Я32Д3	100	0.70	2	25	32	280	2
Олександрійське	31	6	2.1		2.1	8Я32Д3	100	0.60	2	24	28	255	2
Олександрійське	31	7	0.7		0.7	4Д35Я31ЛПД	95	0.70	2	24	36	270	2
Олександрійське	31	8	1		1	5Д35Я3	100	0.70	2	25	36	280	2
Олександрійське	117	2	3.6		3.6	7Я33Д3+ЛПД	100	0.70	2	24	32	300	3
Олександрійське	117	4	6.1		6.1	4Д36Я3+КЛП	100	0.70	2	24	32	330	3
Олександрійське	117	7	5.6		5.6	4Д34Я32КЛП	100	0.70	2	24	36	280	3
Олександрійське	118	16	1.6		1.6	9Я31Д3+КЛП	70	0.70	1	25	28	315	3
Олександрійське	122	4	4.8		4.8	7Я32КЛГ1АКБ	70	0.70	1	25	32	290	3
Олександрійське	128	17	12.9	1	4	10СЗК	62	0.60	1	20	24	245	2
Олександрійське	128	17	12.9	2	4	10СЗК	62	0.60	1	20	24	245	2
Олександрійське	128	17	12.9		4.9	10СЗК	62	0.60	1	20	24	245	2
Всього по л-ву:			**79.1**		**53.3**								
Онуфріївське	31	7	11.9	1	4	6Д33Я31КЛГ	105	0.70	2	24	36	270	3
Онуфріївське	31	7	11.9		7.9	6Д33Я31КЛГ	105	0.70	2	24	36	270	3
Онуфріївське	31	8	1.1		1.1	4Д33Я32ОС1БРС	81	0.70	3	20	28	260	3
Онуфріївське	31	9	9.5	1	4	7Д33Я3+ОС+БРС	87	0.70	2	23	32	290	3
Онуфріївське	31	9	9.5		5.5	7Д33Я3+ОС+БРС	87	0.70	2	23	32	290	3
Онуфріївське	31	12	1.9		1.9	10Д3	100	0.70	2	26	36	320	3
Онуфріївське	48	1	8.7	1	4	5Д35Я3	90	0.70	2	23	32	280	3
Онуфріївське	48	1	8.7		4.7	5Д35Я3	90	0.70	2	23	32	280	3
Онуфріївське	52	1	11.2	1	4	8Д31КЛГ1Я3	86	0.70	3	21	28	250	3
Онуфріївське	52	1	11.2		7.2	8Д31КЛГ1Я3	86	0.70	3	21	28	250	3
Онуфріївське	53	5	2.7		2.7	8Я32Д3	100	0.70	2	24	28	290	3
Онуфріївське	54	1	9.3	1	4	7Д33Я3	90	0.70	2	24	32	270	3
Онуфріївське	54	1	9.3		5.3	7Д33Я3	90	0.70	2	24	32	270	3
Онуфріївське	54	2	1		1	9Д31Я3	95	0.70	2	26	36	300	3
Онуфріївське	55	2	13	1	4	5Д35Я3	100	0.70	2	24	32	300	3
Онуфріївське	55	2	13	2	4	5Д35Я3	100	0.70	2	24	32	300	3
Онуфріївське	55	2	13		5	5Д35Я3	100	0.70	2	24	32	300	3

Онуфріївське	62	5	1.6		1.6	10ДЗ	73	0.70	2	20	28	235	3
Онуфріївське	62	6	1		1	9ДЗ1КЛГ	58	0.70	2	18	20	210	3
Онуфріївське	66	1	1.9		1.9	8ДЗ1Я3КЛГ	70	0.70	2	22	28	240	3
Онуфріївське	67	4	4.2		4.2	6Я3ЗДЗ1КЛГ	90	0.70	2	26	36	280	3
Всього по л-ву:			**155.6**		**79.0**								
Чутянське	13	2	39.1	2	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛП	135	0.80	1	30	56	430	1
Чутянське	13	2	39.1	3	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛП	135	0.80	1	30	56	430	1
Чутянське	13	2	39.1	4	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛП	135	0.80	1	30	56	430	1
Чутянське	13	2	39.1	5	4	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛП	135	0.80	1	30	56	430	1
Чутянське	13	2	39.1		4.6	6Д32Я32ЛПД+ГЗ+КЛП	135	0.80	1	30	56	430	1
Чутянське	18	5	2.3		2.3	8Д31Я31КЛГ+ГЗ	80	0.70	1	27	32	330	1
Чутянське	19	1	20	2	4	6Д33Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	120	0.70	1	30	52	390	1
Чутянське	19	1	20		6	6Д33Я31ЛПД+КЛГ+ГЗ	120	0.70	1	30	52	390	1
Чутянське	41	1	52.3	2	4	7Д32Я31ЛПД+ГЗ+КЛГ	105	0.70	1	29	44	370	1
Чутянське	53	3	8.2	1	4	6Д33Я31ЛПД+ГЗ+КЛГ	140	0.70	2	30	48	410	1
Чутянське	53	3	8.2		4.2	6Д33Я31ЛПД+ГЗ+КЛГ	140	0.70	2	30	48	410	1
Всього по л-ву:			**306.5**		**45.1**								
Разом ВСР:			**858.7**		**677.0**								
Всьго ВСР для експлуатації по філії, га:			**677.0**										

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Надлісництво), призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, зокрема, вибіркових санітарних рубок, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись Санітарними правилами в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

Лісопатологічне обстеження проведено у лісах історико-культурного призначення, захисних та рекреаційних лісах у Богданівському, Глинському, Дерiївському, Знам'янському, Золотарівському, Крилівському, Олександрійському, Онуфріївському та Чутянському лісництвах Надлісництва, в яких відмічено погіршення санітарного стану дерев і спостерігається всихання листяних порід, де будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева IV - VI категорії санітарного стану.

Оглянуті листяні ділянки змішаного складу по вище вказаних лісництвах, на яких у поточному році, в результаті впливу комплексу несприятливих еколого – кліматичних факторів: погодні та ґрунтово - кліматичні чинники й пошкодження стовбуровими шкідниками (вусачі, златки, короїди), спостерігається всихання дерев дуба, ясена, граба, липи, акації, клена, де будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева IV - VI категорії санітарного стану. В першу чергу, сухостійні, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100 %, в комплексі: з відсутніми приростами, із сухими скелетними гілками, з масовими відмираючими водяними пагонами та дерева (в невеликій кількості) із зламами верхів, з підірваною кореневою системою, нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, дерева з локальним й повним відшаруванням кори та пошкодженнями стовбуровими шкідниками (вусачами, златками, короїдами).

Спостерігається по лісництвах Надлісництва враження некрозно – раковими хворобами листяних порід у невеликій кількості дерев:

- поперечним раком дуба (Pseudomonas quercus), коли рана охоплює 100 відсотків периметра стовбура, що призводить до зниження приросту, послаблення молодих дерев, сприяє буреломам;

- східчастим раком (Nectria galligena), який викликає утворення на стовбурах і товстих гілках багатоступеневих подовжно – овальних ракових ран та виразок. Східчастим раком вражені всі наявні листяні породи, де будуть відібрані дерева із ранами східчастого раку, які охоплюють понад 1/2 периметра стовбура.

Також на, представлених для обстеження, ділянках по лісництвах в наявності в незначній кількості дерева листяних порід із виходом плодових тіл трутовиків, які є збудниками стовбурових гнилей.

Виявлені плодові тіла на стовбурах листяних порід: справжнього трутовика (Fomes fomentarius), який викликає білу «мармурову» ядрово – заболонну стовбурну гниль;

несправжнього трутовика (Phellinus igniarius), який викликає білу ядрову смугасту стовбурну гниль.

Іноді стовбурові гнилі розвиваються на тлі некрозно-ракових захворювань, будучи в цьому випадку типовим прикладом сполучених хвороб.

Слід зазначити, згідно пунктів 22, 23 «Санітарних правил в лісах України», в **лісах історико – культурного призначення** у **Знам'янському, частині Дмитрівського** та у **Чутянському** лісництвах дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів та уражені раковими хворобами в санітарну рубку **не відводяться.**

На оглянутих ділянках всіх лісництв спостерігали зрідженість крони дубів, наявність тріщин по стовбуру і в комелі, з локально відшаруванням кори і пошкодженням стовбуровими шкідниками, повсюди присутні вітровальні дерева VI категорії.

Слід відмітити, на листяних ділянках у **Глинському** лісництві – квартал 72 виділ 13, в кварталі 85 виділі1, 1.1; у **Дериївському** - в кварталі 18 виділі 17; у **Золотарівському** - в кварталі 65 виділа 18.1, 2; в кварталі 68 виділі 11.1, 2; у кварталі 73 виділі 7; у **Крилівському** - в кварталі 63 виділах 7, 8, 13, 14; в кварталі 64 виділі 13, 13.1; в **Олександрійському** - в кварталі 3 виділі 7, в кварталі 31 виділах 1, 2, 3, 6, 7, 8; в кварталі 117 виділах 2, 4, 7; в **Онуфріївському** – в кварталі 31 виділах 7, 8, 9, 12, в кварталі 48 виділі 1, 1.1, в кварталі 55 виділі 1, 1.1, 1.2 - будуть **відібрані** дерева **дуба тільки VI категорії** санітарного стану та вітровальні сухостійні дерева.

При лісопатологічному обстеженні ділянок листяних насаджень з головною породою ясен та дубових по всіх оглянутих лісництвах, у складі яких є ясен, виявлено тенденцію погіршення санітарного стану цих дерев у міру збільшення їхнього віку від комплексу патогенних чинників, які уражують хворобами ясеневі стовбури, та кліматичних факторів (засуха, вітровал).

В першу чергу у вибіркову санітарну рубку будуть відібрані дерева VI категорії санітарного стану, а також дерева IV категорії - суховершинні більше, ніж на 2/3 крони, з масово сухими скелетними гілками, дерева з підірваною кореневою системою, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками, а саме великим ясеневим лубоїдом, який заселяє нижні частини стовбурів ясеня, та строкатим(малим) –заселяє середні та верхні частини стовбурів.

Також - дерева ясена звичайного, вражені хворобами стовбурів, з яких є східчастий рак ясена, де будуть відбиратися у вибіркову санітарну рубку дерева ясена, в яких ранами охоплені понад 2/3 периметра стовбура в одному або кількох місцях. Відмічаємо враження дерев ясена ранами східчастого раку, які характеризуються ранами із вигниванням у глибину стовбурів у комельній частині дерева (окоренковими гнилями).

На ясеневих деревах IV-VI категорії санітарного стану по оглянутих лісництвах спостерігаються розкльови птахів різної інтенсивності, що свідчать про пошкодження стовбуровими шкідниками, при зрізанні кори виявлені характерні ходи строкатого (малого) ясеневого лубоїда та великого ясеневого лубоїда, рідше заболонника, плями фіолетового кольору лубу від деревозабарвлюючих грибів. На момент огляду при зрізанні кори ясена виявлені імаго та личинки ясеневих лубоїдів.

Осередок стовбурових шкідників, а саме ясеневих лубоїдів по Богданівському, Дмитрівському, Знам'янському та Чутянському лісництвах Надлісництва обліковується.

Як указано вище, в лісах історико – культурного призначення будуть відібрані нежиттєздатні дерева листяних порід (дуб, ясен, липа, граб, клен, берест) VI категорії й пошкоджені стовбуровими шкідниками, а дерева ясена ще й IV категорії, пошкоджені ясеневими лубоїдами.

В Олександрійському лісництві в кварталі 9 виділі 2 (8Д3ІКЛГ1ЛПД) та в кварталі 31 виділі 3 (8Я3ІДЗ), у Знам'янському – кварталі 77 виділі 1, 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (4Д3ІЯ3ІГ3ІЛПД+КЛГ) повноти ділянок зріджені минулорічними вибірковими, тому виборка дерев, підлягаючих ВСР, повинна бути мінімальною.

Обстежені насадження стиглого та перестійного віку з головною породою або в складі **акація біла** у **Золотарівському** лісництві - у кварталі 62 виділі 25, 25.1, у кварталі 63 виділі 18;у **Глинському** лісництві - у кварталі 64 виділі 5, у кварталі 72 виділі 13; у **Деріївському** - у кварталі 27 виділі 11, у кварталі 41 виділі 3, у кварталі 42 виділі 2, у кварталі 47 виділі 5; у **Олександрійському** - у кварталі 122 виділі 4; у **Крилівському** – присутня в складі - в кварталі 54 виділі 18, у кварталі 58 виділі 3, які на час обстеження деградовані, без приростів, дерева із зрідженою кроною, суховершинні від 2/3 до 100% крони, всихаючі та сухостійні, з відшаруванням кори, із враженням дереворуйнівними грибами, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачами). Зараження стовбурів дереворуйнівними грибами відбувається базидіоспорами в нижній частині стовбура через рани і морозобійні тріщини.

В даних насадженнях наявні стовбури дерев з численними водяними пагонами, в тому числі всохлими, що свідчить про втрату біологічної стійкості деревостанів, спостерігаються нарости – напівкулясті напливи на стовбурах і коренях й пухлини (ракові виразки) – здуття або потовщення на гілках і стовбурах.

Слід відмітити, на кожній листяній ділянці, **крім в лісах історико – культурного призначення у Знам'янському, частині Дмитрівського та у Чутянському** лісництвах, зустрічаються дерева (дуба, ясена, липи) вражені морозобійним раком – неінфекційною хворобою відкритої та закритої форми.

Закритий рак розвивається на місці морозних тріщин в нижній частині стовбура з південного або південно- східного боку. Це вузька щелевидна рана з піднятими і майже зімкнутими краями

Відкрита форма - це широка зяюча рана, що виникла в результаті механічних пошкоджень кори і камбію, морозних або сонячних опіків, що призвели до відмирання лубу і камбію.

Уражені дерева ослаблені, суховершинні, іноді всохли повністю. Вони більш схильні вітровалам, заселенню стовбуровими шкідниками та фітопатогенними мікроорганізмами: дереворуйнівними грибами та збудниками гнильних хвороб які викликали руйнування деревини, й сприяли буреломній захаращеності, що у значній мірі погіршило санітарний стан насаджень, що ми й відмічаємо.

Також в наявності дерева – двійчатки з розчахнутими стовбурами, в результаті чого є дерева з нахилом середньої частини стовбура понад 30 градусів.

На оглянутих змішаних листяних ділянках, крім головних порід - дуб, ясен та акація, будуть відбиратись у вибіркову санітарну рубку всі присутні листяні породи - граб, липа, клен, берест, рідше осика - VI категорії санітарного стану, з локально і повністю відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками, з поодинокими зламами, розколами стовбурів.

У **хвойних** насадженнях **Деріївського** лісництва – у кварталі 28 виділі 12, кварталі 30 виділі 1, 1.1, у кварталі 30 виділі 20, 20.1, у кварталі 31 виділі 4, у кварталі 47 виділі 5, у **Крилівському** - у кварталі 54 виділах 10, 18, у кварталі 57 виділі 50, у кварталі 58 виділах 3, 4, 4.1, 38, у кварталі 63 виділі 14 відбираються у вибіркову санітарну рубку дерева сосни звичайної V – VI категорії санітарного стану, з яскраво – червоною та відсутньою глицею, з поваленими та зламаними в комелі сухостійними стовбурами та завислими на інших деревах, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками: верхівковим короїдом, малим та великим сосновими лубоїдами, льотні отвори сірого довговусого вусача, а в комелі - льотні отвори вусача кореневого коротковусого. Дерева сосни IV категорії в

невеликій кількості по всіх ділянках, є із світло – жовто – зеленою глицею, є підірвані з кореневою системою та з нахилом.

У кварталі 58 виділі 4 та 4.1 Крилівського лісництва вибіркова санітарна рубка проведена в 2024 році, але на час огляду дерева сосни знаходяться в V категорії із яскраво – червоною глицею, частина виділа підлягає суцільній санітарній рубці. Тому ці ділянки в кварталі 58 виділах 4, 4.1 занести в Книгу обліку шкідників і хвороб лісу як осередок стовбурових шкідників (верхівковий короїд, малий та великий соснові лубоїди та вусачі).

Осередок кореневої губки обліковується в Олександрійському лісництві в кварталі 128 виділі 17, 17.1, 17.2 та в Крилівському – в кварталі 63 виділі 19, де спостерігаються галявини випавших дерев, дуже зріджені крони, глиця китицеподібна, дерева , в більшості VI категорії.

На всіх оглянутих соснових ділянках спостерігаємо поодинокі дерева з ранами раку – сірянки, які розташовані в середній і верхній частині стовбурів під кронами і охоплюють понад 1/2 периметра стовбура в нижній частині крони, що призвело додатково до сильного ослаблення дерев, на яких спостерігається зрідження крони із жовто – зеленою та червоною глицею, суховершинність, відсутність приростів. Є рани витягнутої форми, кора на ранах відшаровується, живиця, яка виділялась із зруйнованих смоляних ходів, засохла в повітрі.

На обстежених ділянках, які відносяться до рекреаційно – оздоровчих та захисних лісів, у вибіркову санітарну руку будуть відібрані дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів та уражені раковими хворобами лише IV та V категорії санітарного стану лісів згідно пунктів 22, 23 «Санітарних правил в лісах України».

Таким чином, в обстежених насадженнях Чорноліського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» підлягають вибірковій санітарній рубці дерева, пошкоджені хворобами та стовбуровими шкідниками лісу, а саме:

- дерева листяних порід, вражені некрозно – раковими хворобами – східчастим раком листяних порід, рідко - поперечним раком дуба;
- в незначній кількості - дерева листяних порід з виходом плодових тіл трутовиків – збудників стовбурових гнилей;
- дерева листяних порід з локально і повністю відшарованою корою, пошкодженими стовбуровими шкідниками – вусачами, лубоїдами, заболонниками;
- дерева хвойних порід (сосна), пошкоджених стовбуровими шкідниками, вражених раком - сірянкою;
- вітровальні дерева VI категорій всіх наявних порід, злами.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибіркових санітарних рубок в насадженнях Надлісництва залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та зменшення повноти насаджень не повинно бути нижче встановленого показника повноти, згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибіркову санітарну рубку проведено не в повному обсязі (в малій кількості).

Висновок:

1. В насадженнях, уражених хворобами та пошкоджених стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. Для швидкого реагування та запобігання поширенню загроз ранніх ознак захворювань або шкідників, лісовій охороні Надлісництва проводити моніторінг (огляд) дерев у лісовому масиві.
3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 677,0 га.**

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555.

Акт складений в 3 примірниках.

Додаток: фотоматеріали.

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» Олена ДОМАНЧУК

Інженер – лісопатолог І категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» Володимир ВОВК

Інженер ОЗЛ філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Геннадій МИРОШНИЧЕНКО

Лісничий Богданівського лісництва Артем ЛАШКУЛ

Лісничий Глинського та Золотарівського лісництв Вадим БИХКАЛО

Лісничий Дерiївського та Онуфріївського лісництв Олександр САЛОГУБ

Лісничий Дмитрівського лісництва Сергій СЛЮСАРОВ

В.о.лісничого Знам'янського лісництва Андрій МАЗНЯК

Лісничий Крилівського лісництва Ярослав ЛИТВИНЕНКО

Лісничий Олександрійського лісництва Андрій БОГДАНЕЦЬ

В.о.лісничого Чутянського лісництва Роман РУСІН
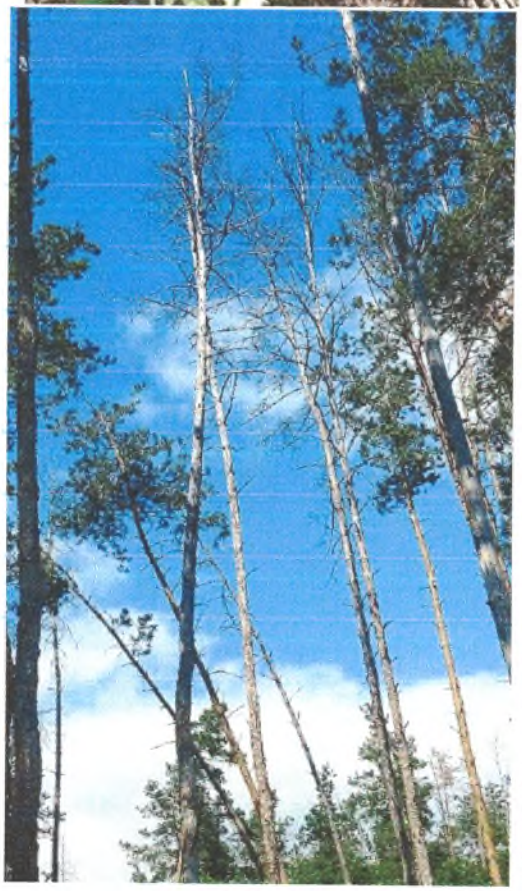
Фотоматеріали до акту від 24.06.2025 року лісопатологічного обстеження лісових насаджень Чорноліського надлісництва